

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Országgyűlési Hivatala

rományszám: T/6393/8

Érkezett: 2012. MÁRC 27.

Módosító javaslat

Dr. Kövér László úr,
az Országgyűlés elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

A Hárszabály 94. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény, valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény módosításáról szóló T/6393. számú törvényjavaslatához az alábbi, egymással összefüggő pontokból álló

módosító javaslatot

terjesztem elő.

1. A törvényjavaslat 6. § (4) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

„(4) A Bszi. 103. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az OBH a személyzeti területen

a) személyes meghallgatás alapján előzetes véleményt nyilvánít az OBH elnökének és a Kúria elnökének tisztségére jelölt személyéről,

b) **[meghatározza a pályázat elbírálásánál figyelembe veendő elveket az OBH elnökének és a Kúria elnökének azon jogköre vonatkozásában, amikor az álláshelyet a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázóval kívánja betölteni,] javaslatot tesz a köztársasági elnöknek bírói álláshelyre való kinevezésre, illetve bíró felmentésére,**

c) egyetértési jogot gyakorol **[azon pályázatok elbírálása során, amelyekben az OBH elnöke vagy a Kúria elnöke az álláshelyet a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázóval kívánja betölteni, bíró áthelyezésére, valamint bírósági vezető kinevezésére vonatkozó javaslat tárgyában,**

d) **egyetértési jogot gyakorol azon bírósági vezetői kinevezések esetében, amelyekben a pályázó nem kapta meg a véleményező szerv hozzájárulását [132. § (6) bekezdés],**

[e]d dönt az ítélőtáblai, a törvényszéki, a közigazgatási és munkaügyi bírósági, továbbá a járásbírósági elnök és elnökhelyettes újbóli kinevezéséhez való hozzájárulás kérdésében, ha az elnök vagy elnökhelyettes ugyanazon tisztséget korábban már két alkalommal betöltötte,

[f]e évente közzéteszi véleményét az OBH, valamint a Kúria elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása tekintetében folytatott gyakorlatáról,

[g]f kinevezi a szolgálati bíróság elnökét és tagjait,

[h]g felmentést adhat a bírósági vezető és a vezetése alatt álló szervezeti egységben bíráskodó hozzátartozója közötti összeférhetetlenség esetében,

[i]h lefolytatja a bírák vagyonynyilatkozatával kapcsolatos ellenőrzési eljárást,

[j/i] az OBH elnökének kezdeményezése alapján „címzetes törvényszéki bíró”, „címzetes táblabíró”, „címzetes kúriai bíró”, „kúriai tanácsos” címet, igazságügyi alkalmazott esetén főtanácsosi, tanácsosi címet adományozhat, továbbá az OBH elnökének kezdeményezésére javaslatot tehet kitüntetés adományozására, díjat, oklevelet, plakettet adományozhat, illetve díj, plakett, oklevél más általi adományozásához hozzájárulhat,

[k/j] a bíró lemondása esetén hozzájárulhat, hogy a lemondási idő 3 hónapnál rövidebb legyen, illetve a bírót a lemondási időre vagy egy részére mentesítheti a munkavégzési kötelezettség alól, valamint

[l/k] a bíró nyugállományba helyezése vagy a felső korhatár elérése esetén a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény alapján dönt a felmentési időre vonatkozóan a munkavégzési kötelezettség alóli mentesítés idejéről.”

2. A törvényjavaslat 10. § (2) bekezdése az alábbiak szerint módosuljon:

„(2) A Bszi. 132. § (5) és (6) bekezdése **[helyébe a következő rendelkezés lép:**

„(6) Ha az OBH elnöke és a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt az OBH elnöke beszerzi az OBT előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért.”] hatályát veszti.”

3. A törvényjavaslat 13. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

„13. § Hatályát veszti a Bszi. 76. § (4) bekezdés *c)* pontja, valamint a 76. § (5) bekezdés *b), k), l)* és *n)* pontja.”

4. A törvényjavaslat 14. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 18. §-a **[(3)–(5) bekezdése] helyébe a következő rendelkezés[ek] lép[nek]:**

„(3) Az OBH elnöke a bírói tanács által felállított rangsortól a (4) és (5) bekezdésben foglaltak szerint eltérhet, és bírói kinevezésre a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázót is javasolhatja, illetve a rangsor második vagy harmadik helyén álló pályázó áthelyezésével is elbírálhatja a pályázatot.

(4) Ha a javasolt pályázó nem bíró, úgy az OBH elnöke az első három helyen rangsorolt pályázó pályázatát a javasolt pályázó megjelölésével és az eltérés indokait tartalmazó írásos javaslatával egyetértés beszerzése céljából megküldi az OBT-nek. Az OBT a javaslatról 15 napon belül határoz. Ha az OBT az OBH elnökének javaslatával egyetért, az OBH elnöke a pályázót a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül kinevezésre felterjeszti. Ha az OBT az OBH elnökének javaslatával nem ért egyet, az OBH elnöke az első helyen rangsorolt pályázót a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül kinevezésre felterjeszti, vagy az OBT felé új javaslatot tesz, vagy a pályázatot eredménytelenné nyilvánítja.

(5) Ha a javasolt pályázó bíró, úgy az OBH elnöke az első három helyen rangsorolt pályázó pályázatát a javasolt pályázó megjelölésével és az eltérés indokait tartalmazó

írásos javaslatával egyetértés beszerzése céljából megküldi az OBT-nek. Az OBT a javaslatról 15 napon belül határoz. Ha az OBT az OBH elnökének javaslatával egyetért, az OBH elnöke a bírót 8 munkanapon belül áthelyezi. Ha az OBT az OBH elnökének javaslatával nem ért egyet, az OBH elnöke az első helyen rangsorolt bírót 8 munkanapon belül áthelyezi, vagy az OBT felé új javaslatot tesz, vagy a pályázatot eredménytelené nyilvánítja.”]

18. § (1) Az OBT az első helyen rangsorolt pályázót a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül kinevezésre felterjeszti, vagy ha a pályázatot jogellenesen folytatták le, a pályázatot eredménytelennek nyilvánítja.

(2) Ha OBH elnöke bíró szolgálati viszonyának felmentéssel történő megszüntetését kezdeményezi, az OBT az álláspontját 15 napon belül kialakítja. Az OBT a felmentésre javasolt bírót meghallgatja. Ha az OBT az OBH elnökének kezdeményezésével egyetért, a bíró felmentésére vonatkozó javaslatát a köztársasági elnökhöz 8 munkanapon belül felmentésre felterjeszti.

(3) A bírósági vezetői kinevezésre első helyen rangsorolt pályázó kinevezésére vonatkozó véleményét az OBT 15 napon belül alakítja ki. A kinevezésre vonatkozó előterjesztést az OBH elnöke terjeszti az OBT elé. Ha az OBT a kinevezéssel egyetért, a bírósági vezető kinevezéséről az OBH elnöke intézkedik. Az OBT a pályázatot eredménytelennek nyilvánítja, ha azt jogellenesen folytatták le.

(4) A bírói helyre első helyen rangsorolt pályázó áthelyezésére vonatkozó véleményét az OBT 15 napon belül alakítja ki. Az áthelyezésre vonatkozó előterjesztést az OBH elnöke terjeszti az OBT elé. Ha az OBT az áthelyezéssel egyetért, a bíró áthelyezéséről az OBH elnöke intézkedik. Az OBT a pályázatot eredménytelennek nyilvánítja, ha azt jogellenesen folytatták le.

5. A törvényjavaslat 15. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

„A Bjt. 19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„19. § A Kúriára kiírt pályázat esetében a 18. §-ban foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az OBH elnökének jogköreit a Kúria elnöke gyakorolja[, és a pályázat eredményes elbírálása esetén,] 8 munkanapon belül a felterjesztés vagy az áthelyezés érdekében megkeresi az OBH elnökét, aki a Kúria elnöke megkeresésének 8 munkanapon belül eleget tesz].”

6. A törvényjavaslat 25. §-a az alábbiak szerint módosuljon:

A Bjt.

a) 23. § (3) bekezdésében az „OBH elnökének” szövegrész helyébe az „OBT”,

b) 31. § (1) bekezdésében az „OBH elnöke” szövegrész helyébe az „OBH elnöke az OBT egyetértésével”,

[a]c) 42. § (3) bekezdésében az „OBH elnöke” szövegrész helyébe az „OBT”,

[b]d) 93. § (2) bekezdésében az „OBH elnöke” szövegrész helyébe az „OBT”

szöveg lép.

INDOKOLÁS

Az MSZP felszólalói számtalanszor kifejtették a parlamenti vitában, hogy a bíróság függetlenségét súlyosan sérti az, hogy a törvény(javaslat) az OBH elnökének hatáskörébe telepíti a bírák kinevezésével és felmentésével kapcsolatos jogköröket. Az OBH elnöke kontroll nélkül hozza meg igazgatási intézkedéseit, mégpedig olyan intézkedéseket, amelyek közvetlen hatással vannak a bírák ítélkezési tevékenységére.

A Velence Bizottság állásfoglalásában (57. pont) is kiemeli, hogy az Európa Tanács egyetlen tagállamában sem összpontosul akkora hatalom egy egyszemélyes bírósági vezető kezében, mint Magyarországon az Országos Bírósági Hivatal elnökének esetében. Az állásfoglalás 60. pontjában a Bizottság kifejti, hogy a bírák kiválasztása és kinevezésre való felterjesztése kapcsán semmilyen törvényes garancia nem érvényesül.

Álláspontunk szerint – ahogy azt az alaptörvény módosítására benyújtott, ám a kormánypárti többség által tárgyalásra sem méltatott tervezetben megfogalmaztuk – a bírák jogviszonyát érintő kérdésekben csak a bírói öngazgatás szervének lehet döntési joga. A bírák kinevezésére és felmentésére csak a bírákból álló testület tehet javaslatot a köztársasági elnöknek. Éppen ezért el kell hagyni azokat a rendelkezéseket, amelyek ezzel az elvvel ellentétesek.

Továbbá el kell hagyni azokat a rendelkezéseket is, amelyek lehetővé teszik, hogy ne a nyertes pályázó, hanem a rangsorban hátrább álló bírósági vezető kinevezésére kerülhessen sor az OBH elnökének kedve szerint. A valódi ellenőrizhetőséget és átláthatóságot hivatottak biztosítani a pályázati eljárások. Ha ezek eredményétől önkényesen el lehet térni, akkor a pályázat elveszíti a valódi értelmét.

Biztosítania kell a törvénynek az OBT döntési jogköreit a bíró áthelyezésével kapcsolatosan is.

A módosító javaslat pontjai egymással összefüggenek.

Budapest, 2012. március 26.

Dr. Bárándy Gergely
MSZP